

V životě mě nenapadlo, že budu mít strach z války

Máme tu jaro. Začalo 20. března a pokud bychom se drželi tradičních symbolů a jejich výkladů, tak nám mělo přinést naději na nový život, naději na blahobyt v podobě bohaté úrody a naději na lepší budoucnost. Letos nám to nějak nevyšlo, jaro je ve znamení války, umírání a strachu. Datum 24. února 2022 se do historie zapsalo velkým písmem jako den, kdy nad ránem došlo k invazi Ruska na Ukrajinu. Nikdy v životě mě nenapadlo, že budu mít strach z války. Nikdy v životě mě nenapadlo, že lidé začnou vzpomínat na to, jak se chovat při jaderném útoku. A nikdy v životě mě nenapadlo, že válka nám bude tak blízko, že ji budeme mít tak říkajíc „za humny“. Není den, abych si nevybavila citát někoho zcela bezejmenného, kdo kdysi někde v anonymním prostoru internetu napsal: „Válka je výmysl starých mužů, ve kterém umírají mladí muži.“ A také si vybavuji slova psychologa a teologa pana Svobody, se kterým jsem dělala před rokem rozhovor, a on mi během něj řekl: „Válka nahání strach každému, i tomu, kdo ji nezná jen z televize.“ On to věděl, on to znal, on byl na vojenské misi v Afghánistánu, a ten strach zažil na vlastní kůži.

Za těchto neradostných okolností vznikalo letošní třetí číslo časopisu Zdravotnictví a medicína. I tak jsme se v redakci snažili, aby časopis potěšil a přinesl čtenářům zajímavé informace.

Myslím si, že jsem nemohla mít lepší intuici při volbě lékaře, kterého jsem oslovila k rozhovoru do přední části časopisu. Ač jsem v době, kdy jsem o rozhovor žádala, zdaleka nemohla tušit, jak dramaticky se bude situace na východ od nás vyvíjet, tak jsem o rozhovor poprosila paní doktorku Kristinu Höschlovou. Potkaly jsme se, já rozhovor napsala, paní

doktorka ho zautorizovala a pár dní nato měla naplánovaný odjezd s Lékaři bez hranic na humanitární misi na Ukrajinu. I o tom se v rozhovoru zmiňuje.

Za pozornost stojí i druhý rozhovor. Týká se objevu světového významu v diagnostice a následně i v postupu léčby ne příliš častého, ale velmi závažného onemocnění AA amyloidóza. O tom jsem si povídala s panem doktorem Jakubem Sikorou z Laboratoře pro studium vzácných nemocí Kliniky pediatrie a dědičných poruch metabolismu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze.

Stranou psaní článků nezůstali ani moji kolegové. Michal Češek se zabýval čtyřmi tématy, z nichž mohu zmínit například téma spasticity a jejího řešení u pacientů po cévní mozkové příhodě.

Kolegyně Jana Jílková přinesla zprávu o přednáškovém Jonášově večeru Interní kliniky 3. lékařské fakulty a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Krom toho zabrousila i do dějin medicíny a napsala pěkný článek o první operaci v celkové anestezii.

Udělalí jsme i stručný přehled toho, co se za uplynulý měsíc odehrálo v nemocnicích napříč republikou, a za přečtení stojí i články z oblasti vědy a výzkumu.

Článků v březnovém čísle měsíčníku Zdravotnictví a medicíny samozřejmě najdete mnohem víc a doufám, že se vám budou líbit.

Přichází ráno, venku se začíná rozednívat a mně bude začínat běžný pracovní den. Na vyřízení čeká řádka e-mailů i telefonátů, všem se budu muset postupně věnovat. Budu muset odjet na rozhovor, který už chystám do dubnového čísla, a ten pak budu rychle psát,



abych si pamatovala všechno, co bylo řečeno, i atmosféru, během níž povídání proběhlo. Ale než s tímhle vším začnu, tak si vyběhnu na dvě hodiny do lesa se svojí psí smečkou. Dělán to tak pravidelně, každé ráno si naordinuju deset, patnáct kilometrů v lese. Psi se maličko unaví a já obvykle prohodím pár slov se sousedy, kteří do lesa z nejrůznějších důvodů po ránu vyrazí také. Ale hlavně, hlavně si pročistím hlavu a urovnám si myšlenky. To rovnání myšlenek v tuto chvíli považuji za důležité, protože je potřeba si udržet trochu naděje, trochu optimismu a velkou dávku víry v to, že se vše rychle v dobré obrátí a že dubnový editorial budu psát za okolností mnohem veselejších, než jsou ty stávající.

Krásné, klidné jaro všem!

Petr Vátek

šéfredaktorka

OBSAH



Zdravotnictví a medicína

OBSAH

ZDRAVOTNICTVÍ

■ Editorial	1
■ Od horské medicíny po misi na Ukrajině	2
■ Češi stále tloustnou, málo se hýbou, odborníci proto spojují své síly	4
■ Do pomoci Ukrajině se zapojili i naši lékaři a zdravotníci	6

■ Kaleidoskop	8
■ Rozhovor: Jakub Sikora	10
■ Zprávy z regionů	14

MEDICÍNA

■ Jaké jsou nové směry v interní medicíně?	18
■ Onemocnění žil je problém, klíčová je včasná diagnostika, disciplína pacienta a kontrola léčby	20
■ Dlouhodobě nemocných pacientů bude přibývat, odlehčit lékařům pomůže telemedicína	22
■ Včasná rehabilitace po cévní mozkové příhodě zabrání rozvoji spasticity svalů a jiných komplikací	24
■ Zdravé ledviny pro všechny	27

■ Nový přístroj Dialog iQ je učenlivý, šetrný k pacientům a časově úsporný	29
■ Mnohočetný myelom – nemoc, kterou není snadné porazit	31
■ První implantát na principu kostního vedení	32
■ V Česku proběhla první transplantace jater od žijícího dárce dospělému...	32
■ Kladně nabitě sloučeniny mohou pomoci při léčbě některých nádorů	33
■ Vědci umí kontrolovat složení střevních mikroorganismů u myši	34
■ Optické biosenzory mají ambici uplatnit se v medicíně	35
■ Historicky první operace v narkóze	37
■ Nabídka práce	39